

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI EĞİTİMDE KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Temel Esaslar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönerge'nin amacı; Millî Eğitim Bakanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatına bağlı kurumlarda, eğitimde kalite yönetim sisteminin kurulmasına ve sistemin emsallerine göre üstün başarı gösteren kurum ve ekiplerin ödüllendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimde Kalite Yönetim Sistemi'nin uygulanması ile kalite uygulamalarında başarı gösteren Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve her türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 13 üncü ve 14 üncü maddesi, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mâli Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9 uncu maddesi ile 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönerge'de geçen;

- a) Bakan: Millî Eğitim Bakanını,
- b) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- c) Başkanlık: Strateji Geliştirme Başkanlığını,
- ç) Değerlendirici: Nitelikleri bu Yönerge ile belirlenen ve Eğitimde Kalite Yönetim Sistemi'nin uygulanması sürecinde kurum ve ekiplerin ödül başvurularını değerlendiren kişiyi,
- d) Eğitimde Kalite Yönetim Sistemi: Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında bu Yönerge ile oluşturulan organizasyon ve belirtilen görevler çerçevesinde hedeflenen kalitenin gerçekleşmesi amacı ile sürdürülen planlı faaliyetler bütünü,
- e) Ekip: Okulda/kurumda problem çözümüne ilişkin öneriler geliştirmek veya bir süreci tasarlamak, planlamak, uygulamak ve iyileştirmek amacıyla oluşturulan kalite çemberi, problem çözme ekibi, iyileştirme ekibi ve benzeri adlarla anılan bir araya gelmiş 3-10 kişilik çalışma takımını,
- f) Grup başkanlığı: Strateji Geliştirme Başkanlığı İdareyi Geliştirme Grup Başkanlığını,
- g) İl kalite temsilcisi: İl millî eğitim müdürlükleri ile bağlı kurumlarda eğitimde kalite yönetim sisteminin kurulması, yürütülmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi sürecine rehberlik yapan kişileri,
- h) Kalite belgesi: Yılın kaliteli kurum kategorisinde ilçe düzeyinde yapılacak değerlendirmede 500 ve üzeri puan alan, il düzeyinde yapılacak değerlendirmede ise 600 ve üzeri puan alan kurumlara verilen belgeyi,
- ı) Kalite beratı: Yılın kaliteli okulu/kurumu kategorisinde Bakanlık değerlendirmesi sonucu dereceye giren kurumlara verilen belgeyi,
- i) Kalite Kurulu: Kurumlarda kalite geliştirme çalışmalarını planlayıp uygulayan, öz değerlendirme çalışmalarını yapan ve öz değerlendirme sonuçlarına göre iyileştirme faaliyetlerini yürüten kurum müdürü başkanlığındaki en az üç, en fazla yedi kişiden oluşan kurulu,
- j) Kalite Yürütme Kurulu: Bakanlık merkez teşkilatında yer alan birimlerin, kalite geliştirme ekip yöneticilerinden oluşan kurulu,
- k) Kurum: Bakanlığa bağlı örgün ve yaygın eğitim faaliyetini sürdüren okulları ve diğer kurumları,
- l) Masa başı değerlendirme: Millî Eğitim Bakanlığı Toplam Kalite Yönetimi Modeli kriterleri esas alınarak her iki kategoride ödüle başvuran raporların değerlendirilmesini,
- m) Model: Avrupa Kalite Yönetimi Vakfının geliştirdiği mükemmellik modeli kriterlerinin eğitim kurumlarına uyarlanması sonucu geliştirilen, kurumsal öz değerlendirme ile ödül değerlendirmede kullanılan Millî Eğitim Bakanlığı Toplam Kalite Yönetimi Modeli'ni,
- n) Okul gelişim yönetim ekibi: Okullarda, paylaşımcı ve iş birliğine dayalı yönetim anlayışıyla eğitim-öğretimin nitelik ve kalitesini, öğrenci başarısını artırmak, okulun fiziki ve insan kaynaklarını geliştirmek, okulun kurumsal performansını değerlendirmek için stratejik planı yaparak eğitimde planlı ve sürekli bir şekilde gelişimini sağlamak amacıyla oluşturulan ekibi,
- o) Ödül: Millî Eğitim Bakanlığı eğitimde kalite yönetim sistemi uygulamaları kapsamında ödül sürecine başvuran ve yapılan değerlendirme sonucunda emsallerine göre üstün başarı gösteren kurumlar ile ekiplere verilecek ödülü,

- ö) Öz değerlendirme: Kurumların kalite yönetim sistemlerini Toplam Kalite Yönetimi Modeli girdi ve sonuç kriterleri ile kıyaslayarak kapsamlı sistematik ve düzenli olarak gözden geçirme faaliyetlerini,
- p) Saha değerlendirmesi: Ödül değerlendirme sürecinde masa başı değerlendirme sonucunda raporla başarılı bulunan okulun/kurumun uygulamalarının yerinde görülmesi amacıyla kurumlara yapılan ziyareti,
- r) Toplam Kalite Yönetimi: Hizmetten yararlananların memnuniyetinin esas alındığı, kaynakların etkili ve verimli kullanılmasının öngörüldüğü, paydaşların karar sürecine katılımının sağlandığı planlı gelişim yaklaşımı ile sistemin sürekli sorgulanarak geliştirilip iyileştirildiği bir yönetim anlayışını ifade eder.

Temel esaslar

MADDE 5-(1) Eğitimde Kalite Yönetim Sistemi uygulamalarında Toplam Kalite Yönetimi anlayışı esas alınır.

- (2) Eğitimde Kalite Yönetim Sistemi ve ödül süreci, model kriterlerine göre yürütülür.
(3) Eğitimde kalite ödül sürecinde değerlendirme model kriterlerine göre yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki, Sorumluluklar ile İzleme ve Değerlendirme

Okul ve kurumların görev ve sorumlulukları

MADDE 6- (1) Kurumlar, yılda bir kez model kriterlerini esas alarak öz değerlendirme yapar.

(2) Kurumlar, öz değerlendirme sonucu ortaya çıkan iyileştirme konularını, stratejik planı da dikkate alarak öncelikli olarak iyileştirir.

(3) Bakanlığa bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları, bu Yönerge'de açıklanan rapor formatına uyarak hazırlayacakları kurum ya da ekip başvuru raporu ile en az bir kategoride eğitimde kalite ödülü sürecine katılır.

(4) Model değerlendirme kriterleri, gelen talepler ve alınan geri bildirimler doğrultusunda Başkanlıkça güncellenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödüllendirme

Ödül kategorileri

MADDE 7- (1) Eğitimde Kalite Yönetim Sistemi uygulamalarında başarı gösteren kurumlar, yılın kaliteli kurumu ve yılın kaliteli ekibi ödülü olmak üzere iki kategoride ödüllendirilir.

(2) Yılın kaliteli kurumu kategorisinde; temel eğitim kurumları, genel ortaöğretim kurumları, mesleki ve teknik eğitim kurumları ve öğrencisiz kurumlar olmak üzere dört alt kategori oluşturulur.

a) Okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumları kategorisine; okul öncesi eğitim kurumları, ilkokullar, ortaokullar, imam hatip ortaokulları, temel eğitim düzeyindeki özel öğretim ve özel eğitim kurumları,

b) Genel ortaöğretim kurumları kategorisine; mesleki ve teknik eğitim vermeyen, ortaöğretim düzeyindeki tüm resmi, özel öğretim ve özel eğitim kurumları ile Anadolu imam hatip liseleri ve imam hatip liseleri,

c) Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları kategorisine; ortaöğretim düzeyindeki her tür mesleki ve teknik eğitim veren okullar ile mesleki eğitim veren özel öğretim ve özel eğitim kurumları,

ç) Kurumlar kategorisine; il-ilçe millî eğitim müdürlükleri, öğretmen evleri ve akşam sanat okulları, rehberlik ve araştırma merkezleri, halk eğitim merkezleri, mesleki eğitim merkezleri, hizmet içi eğitim merkezleri, olgunlaşma enstitüleri, bilim sanat merkezleri ve Bakanlığa bağlı diğer eğitim kurumları başvurur.

(3) Yılın kaliteli ekibi kategorisinde; 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç) bentlerinde sayılan kurumlar başvurur.

Ödüle başvuru

MADDE 8- (1) Bakanlığa bağlı her derece ve türdeki kurumlar ödüle başvurabilir.

(2) Ödül için kurumlar -yaptıkları çalışmalarla ilgili olarak- yılın kaliteli ekibi kategorisinde 15 sayfayı, yılın kaliteli kurumu kategorisinde ise 40 sayfayı geçmeyecek şekilde Ek-1 ve Ek-2 başvuru rapor formatlarını esas alarak hazırlayacakları raporla bağlı buldukları il-ilçe millî eğitim müdürlüğüne başvururlar. Rapor hazırlanırken kurum raporunda en fazla 40 sayfa, ekip raporunda ise en fazla 15 sayfa ek konabilir.

(3) İlçe millî eğitim müdürlükleri; gelen başvuruları, kalite kurulunca değerlendirerek kurum kategorisinde yer alan her alt kategorinin ve ekip kategorisinin en iyi üç raporunu belirleyip il millî eğitim müdürlüğüne gönderir. Büyükşehir statüsünde olmayan il millî eğitim müdürlükleri merkez ilçe değerlendirmesi aynı usulle yapılır.

(4) İl merkezi ve ilçelerden gelen raporlar, il millî eğitim müdürlüklerinin tarafından aynı usulle değerlendirilerek tüm kategorilerde il birincisi olanlar Bakanlığa gönderilir.

(5) Başkanlık, kendisine ulaşan tüm kategorilerdeki il birincilerini, ilgili genel müdürlüklere değerlendirilmek üzere verir. Oluşturacağı komisyonlar marifetiyle masa başı değerlendirmesine tabi tutup puan sıralamasını yaptıktan sonra, sıralamaya göre en başarılı olandan başlayarak geriye doğru sırayla en fazla 10 kurumu saha değerlendirmesi yapılmak üzere ilan eder.

Değerlendirme kriterleri

MADDE 9- (1) Ödül için yapılacak değerlendirmelerde; yılın kaliteli kurumu kategorisi için Ek-3'te yer alan ve her kurum türü için ayrı ayrı belirlenmiş değerlendirme kriterleri, yılın kaliteli ekibi kategorisinde ise Ek-3'te yer alan değerlendirme kriterleri kullanılır. Her değerlendirme, kriterlere bağlı olarak puanlama usulüne göre yapılır.

(2) Raporların değerlendirilmesi, bu Yönerge'nin 11 inci maddesine göre seçilen değerlendiriciler tarafından yapılır. Değerlendirme sonuçları il-ilçe kalite kurullarına sunulur. Kalite kurullarının değerlendirmesinden sonra il birincisi raporlar Bakanlığa gönderilir.

Değerlendirmede dikkat edilecek hususlar

MADDE 10- (1) Değerlendirme sürecinde güvenilirlik, objektiflik, şeffaflık ve genellik esastır.

(2) Bakanlık değerlendirmesinde Kalite Yürütme Kurulu üyelerinin ve gerekli görülmesi hâlinde il kalite temsilcilerinin değerlendirme sürecine katılması sağlanır.

(3) Ekiplerin değerlendirilmesinde kurumun bulunduğu çevrenin şartları dikkate alınır.

(4) Ödül başvuru raporunda ifade edilen her bir husus okulun gerçek durumu ile uyumlu olması, kriterler arasında tutarlılık ve neden-sonuç ilişkisi bulunmalıdır.

(5) Kurum değerlendirme raporlarının hazırlanmasında dışarıdan hizmet alınamaz, hizmet alımının tespit edilmesi hâlinde rapor, değerlendirme dışında tutulur.

Değerlendirici nitelikleri

MADDE 11- (1) Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında görev alacak ödül değerlendiricileri, model kapsamında, kurum ve ekiplerin değerlendirme kriterleri ile ilgili en az 30 saat "değerlendirici eğitimi" almış olanlar arasından-aşağıdaki kriterlere sahip olanlar öncelikli olmak üzere-seçilir:

a) Ülke düzeyindeki ödül sürecinde derece elde etmiş olan kurumun öz değerlendirme ekibi içinde yer alanlar,

b) Bakanlığın görev alanıyla ilişkili alanlar ve eğitim bilimleri alanlarında lisansüstü eğitim sahibi olanlar,

c) Toplam kalite yönetimi konusunda akademik çalışma yapanlar ile bu alanda eseri bulunanlar,

d) Taşra teşkilatı için ayrıca il kalite temsilcisi olanlar,

(2) Sivil toplum kuruluşlarından, üniversitelerden, özel-kamu kurum-kuruluşlarından ve eğitim paydaşlarından, değerlendirme ekiplerinde konu ile ilgili faaliyetlerde bulunan ve yukarıda belirtilen kriterleri taşıyan temsilci bulundurulabilir.

Değerlendirici eğitimi

MADDE 12- (1) Kalite ödülü değerlendiricileri; Bakanlık merkez teşkilatında Başkanlıkça, taşra teşkilatında ise il millî eğitim müdürlüğünce eğitime alınır.

(2) Değerlendiricilerin eğitimi ve yetiştirilmesinde; sivil toplum kuruluşlarının, özel-kamu kurum-kuruluşlarının ve eğitim paydaşlarının konu ile ilgili uzmanlarından yararlanılabilir.

Ödüllendirme

MADDE 13- (1) İlçe, il ve Bakanlık düzeyinde yapılan değerlendirme sonucunda aşağıda belirtilen ödüller verilir:

(2) Yılın kaliteli kurumu kategorisinde;

a) İlçe ve il düzeyindeki değerlendirmelerde birincilik, ikincilik ve üçüncülük ödülü alan kurumlara Ek-4 Kalite Belgesi, derece ödülü ve plaket,

b) Bakanlık düzeyindeki değerlendirmelerde birincilik, ikincilik ve üçüncülük ödülü alan kurumlara Ek-5 Kalite Beratı, derece ödülü, plaket ve öz değerlendirme ekip üyelerinin her birine Ek-6 Başarı Belgesi,

c) İlçe düzeyindeki değerlendirmeler sonucunda; kurum kategorisinde en az 500 puan alanlara "İlçe Kalite Belgesi",

ç) İl düzeyindeki değerlendirmeler sonucunda; kurum kategorisinde en az 600 puan alanlara "İl Kalite Belgesi",

d) Bakanlık düzeyinde yapılan değerlendirmelerde saha değerlendirmesine kaldığı hâlde dereceye giremeyen kurumlara teşvik ödülü ve plaket

verilir.

(3) Yılım kaliteli ekibi kategorisinde;

a) İlçe ve il düzeyindeki değerlendirmelerde birincilik, ikincilik ve üçüncülük ödülü alan kurumlara derece ödülü ve plaket,

b) Bakanlık düzeyindeki değerlendirmelerde birincilik, ikincilik ve üçüncülük ödülü alan kurumlara derece ödülü, plaket ve ekip üyelerinin her birine başarı belgesi verilir.

c) Bakanlık düzeyinde yapılan değerlendirmelerde saha değerlendirmesine kaldığı hâlde dereceye giremeyen kurumlara teşvik ödülü ve plaket verilir.

(4) Her bir kategoride Bakanlık düzeyindeki değerlendirme sonucu birincilik, ikincilik ve üçüncülük ödülü alan illerin, il kalite temsilcilerinden çalışmaya rehberlik yapan kişiye başarı belgesi düzenlenir.

(5) Her bir kategoride il-ilçe düzeyinde gerçekleştirilecek ödül töreni ve paylaşım toplantıları ödül süreci takvimine göre düzenlenir.

(6) Başarı belgeleri, ilçe ve il düzeyinde derece ödülü alan kurum ya da ekibin bulunduğu mahallin mülki amirince, Bakanlık düzeyinde ise Bakan ya da Müsteşar tarafından verilir.

(7) Derece ve teşvik ödülü alan kurum ve ekiplere yukarıda sayılan ödüllerin yanında aynı ödüller de verilebilir.

(8) İlçe düzeyinde herhangi bir ödül kategorisinde değerlendirme yapılabilmesi için o kategoride en az 3 başvurunun olması gerekir. Başvuru sayısının üçün altında olması hâlinde; başvuru raporları ilçe değerlendirilmesi yapılmaksızın başvuru raporları il düzeyinde değerlendirilir.

Başkanlığın ödüllendirme ile ilgili görevleri

MADDE 14- (1) Başkanlık, eğitimde kalite yönetim sistemini kurarak süreçlerde emsallerine göre başarılı sonuçlar elde etmiş kurumları ödüllendirmek ve başarılı uygulamaların paylaşılmasını sağlamak amacıyla aşağıdaki görevleri yerine getirir:

a) Her yıl kalite ödül süreci takvimini hazırlar ve sürecin yönetilmesini sağlar.

b) Ödül için yapılacak değerlendirmede kullanılacak formları ihtiyaç duyuldukça günceller.

c) Masa başı değerlendirmeyi yapacak komisyonları oluşturur.

ç) Saha değerlendirmelerini planlar ve saha değerlendirmesini yapacak komisyonları belirler.

d) Ödül töreni ve paylaşım toplantısını düzenleyerek Bakanlık düzeyinde derece ve teşvik ödülü alan kurumları ödüllendirir.

e) Başkanlık, izleme değerlendirme sonuçlarını dikkate alarak modelin yaygınlaştırılmasını sağlar ve uygulamalarının iyileştirilmesi için gerekli tedbirleri alır.

İzleme ve değerlendirme

MADDE 15- (1) İlde, Eğitimde Kalite Yönetim Sistemi uygulamalarının izlenmesi ve değerlendirilmesi Ek-7’de yer alan formda belirlenen göstergeler esas alınarak yapılır. Bu form, millî eğitim müdürlüklerinin kalite kurulları tarafından yılda bir kez, tüm ili esas olarak doldurulur ve temmuz ayının ilk haftasında Başkanlığa gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Ödül takvimi

MADDE 16- (1) Ödül takvimi, Başkanlıkça belirlenerek kamuoyuna duyurulur.

Tekrar başvurma

MADDE 17- (1) Yılım kaliteli kurumu kategorilerinde Bakanlıktan “Kalite Berati” alan kurum üç yıl süre ile aynı kategoride ödüle başvuramaz. “Kalite Berati”nın geçerlik süresi, alındığı tarihten itibaren üç yıldır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 18- (1) Bu Yönerge’nin yürürlüğe girmesiyle aşağıdaki Yönergeler yürürlükten kaldırılmıştır:

a) Kasım 1999 tarihli ve 2506 sayılı Tebliğler Dergisi’nde yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Toplam Kalite Yönetimi Uygulama Yönergesi,

b) Ocak 2005 tarihli ve 2568 sayılı Tebliğler Dergisi’nde yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi Uygulamaları Ödül Yönergesi.

Yürürlük

MADDE 19- (1) Bu Yönerge, onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20- (1) Bu Yönerge hükümlerini Bakan yürütür.